

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 7. listopada 2009.

Sveti Giovanni Leonardi

Draga braćo i sestre!

Prekosutra, 9. listopada, navršit će se 400 godina od smrti svetog Giovannija Leonardija, utemeljitelja Druge regularnih klerika Majke Boje, koji je 17. travnja 1938. proglašen svetim a 8. kolovoza 2006. zaštitnikom ljekarnika. Ostao je zapamćen i po svom velikom misionarskom aru. Zajedno s mons. Juanom Bautistom Vivesom i isusovcem Martinom de Funesom idejni je tvorac i jedan od osnivača posebne kongregacije za misije pri Svetoj Stolici, koja je nazvana Propaganda Fide (za širenje vjere, danas je to Kongregacija za evangelizaciju naroda, op. pr.), i budućeg istoimenog Urbanova zavoda, u kojem se tijekom stoljeća obrazovalo na tisuće svećenika, od kojih mnogi podnesoše mučeništvo pronoseći Radosnu vijest drugim narodima. Riječ je, stoga, o svijetlom svećeničkom liku, na kojeg rado pokazujem kao primjer svim prezbiterima u ovoj Svećeničkoj godini. Umro je 1609. od gripe od koje je obolio pruajući pomoć stanovništvu rimske četvrti Campitelli pogođenom epidemijom.

Giovanni Leonardi rodio se 1541. u Decimu u pokrajini Lucca. Posljednji od sedmero braće, mladost je proveo u zdravoj i marljivoj vjerničkoj obitelji, često pohodeći dućan u kojem su se prodavali biljni ekstrakti i ljekoviti pripravci iz njegova rodnog kraja. Sa 17 godina otac ga upisuje u školu ljekarništva, kako bi jednoga dana postao ljekarnik, odnosno travar, kako se u to doba govorilo. Mladi je Giovanni Leonardi nekih desetak godina pozorno i marljivo pohađao nastavu, ali kada je, prema uredbama predviđenim nekadašnjom Republikom Lucca, stekao slubeno priznanje kojim je mogao otvoriti vlastiti dućan s biljnim pripravcima i ekstraktima, počeo razmišljati o tome kako nije došao trenutak da ostvari plan koji mu je oduvijek leao na srcu. Nakon zrelog

razmišljanja odlučio se na svećeništvo. I tako, odrekavši se dućana s biljnim pripravcima i stekavši primjerenu teološku naobrazbu, zaređen je za svećenika i na Bogojavljenje 1572. slavio je prvu misu. Ipak nije se odrekao svoje velike ljubavi prema ljekarništvu, jer je osjećao da će mu stečena stručnost omogućiti da ostvari u punini svoj poziv da prenosi ljudima, preko svetog ivota, "Boji lijek", to jest Isusa Krista raspeta i uskrsla, "mjeru svih stvari".

Nošen uvjerenjem da taj lijek trebaju svi ljudi više no bilo što drugo, sveti Giovanni Lenardi je nastojao učiniti od osobnog susreta s Isusom Kristom temeljni smisao vlastitoga ivota. "Nuno je ponovno početi od Krista", volio je često ponavljati. Kristov primat nad svim postao je za njega konkretni kriterij prosudbe i djelovanja i ishodište njegova svećeničkog djelovanja, koje je vršio u jeku široke i raširene duhovne obnove u Crkvi, zahvaljujući procvatu novih redovničkih ustanova i svijetlom svjedočanstvu svetaca poput Karla Boromejskog, Filipa Nerija, Ignacije Loyolskog, Giuseppea Calasanzia, Camilla de Lellis, Alojzija Gonzage. S oduševljenjem se posvetio apostolatu mladića kroz Drubu za kršćanski nauk, okupivši oko sebe skupinu mladih s kojima je, 1. rujna 1574., utemeljio Drubu reformiranih svećenika Blaene Djevice, koja je kasnije preimenovana u Drubu regularnih klerika Majke Boje. Svojim je učenicima preporučivao da imaju "pred očima srca samo čast, sluenje i slavu Krista Isusa raspetoga" i, kao dobar ljekarnik, naviknut precizno i točno dozirati lijekove, dodavao je: "Uzdignite malo više svoja srca Bogu i neka vam on bude mjera svih stvari".

Nošen apostolskim arom, u svibnju 1605., uputio je tek izabranom papi Pavlu V. memorijal u kojem predlaže kriterije za istinsku obnovu u Crkvi. Primjećujući kako je "nuno da oni koji tee obnovi ljudskih običaja na poseban način, i prije svega, trae Boga", dodao je da oni moraju blistati "čestitošću ivota i kreposnim vladanjem, tako da na obnovu ne prisiljavaju već njoj slatko privlače". Primjećivao je, uz to, da "onaj koji eli provesti ozbiljnu vjersku i duhovnu obnovu mora prije svega, kao dobar liječnik, iznijeti točnu dijagnozu zala koja muče Crkvu kako bi bio kadar propisati svakom pojedinačno najprimjereniji lijek". I opazio je da se "obnova Crkve mora događati i kod vođa i kod podlonika, i gore i dolje. Mora započeti od onoga koji zapovijeda da bi se zatim proširilo na podređene". Zato se, dok je poticao Papu da promiče "sveopću obnovu Crkve", brinuo za vjersku izobrazbu puka i osobito djece, koju treba odgajati "od malih nogu... u čistoći kršćanske vjere te poučavati zdravim običajima".

Draga braćo i sestre, svijetli lik toga sveca poziva u prvom redu svećenike, i sve kršćane, da neprestano tee "uzvišenoj mjeri kršćanskog ivota" koja je svetost, svatko naravno prema vlastitom poloaju. Samo naime iz vjernosti Kristu moe poteći istinska crkvena obnova. U tim godinama, u kulturnom i društvenom prijelazu sa 16. na 17. stoljeću, počinju se javljati obrisi buduće suvremene kulture, koju karakterizira nepriličan rascjep između vjere i razuma, među čije se negativne posljedice ubraja marginalizacija Boga, s iluzijom moguće i potpune čovjekove autonomije koji je odlučio ivjeti "kao da Boga nema". To je ta kriza suvremene misli, na koju sam više put ukazao i koja često vodi k raznim oblicima relativizma. Giovanni Leonardi je shvatio koji je pravi lijek za ta duhovna zla i saeo ga je u izrazu: "Krist prije svega", Krist usred srca, u središtu

povijesti i svemira. A Krist je – snano je isticao – nasušna čovjekova potreba, jer je On naša "mjera". Nema toga područja do kojeg ne moe doprijeti njegova snaga; nema toga zla koje ne bi našlo lijeka u Njemu, nema toga problema koji se u Njemu ne rješava. "Ili Krist ili ništa!" To je njegov recept za svaku duhovnu i društvenu obnovu.

Ima jedan drugi aspekt duhovnosti svetog Giovannija Leonardija koji mi se sviđa istaknuti. U više je prigoda istaknuo da se ivi susret s Kristom ostvaruje u, svetoj ali krhkoj, Crkvi, ukorijenjenoj u povijesti i u njezinu, često mračnom, tijeku, gdje pšenica i kukolj rastu zajedno (usp. Mt 13,30), ali koja je uvijek Sakrament spasenja. Posjedujući jasnu svijest o tome da je Crkva Boja njiva (usp. Mt 13,24), nije se sablaznio zbog njezinih ljudskih slabosti. Kako bi suzbio kukolj odlučio je biti dobra pšenica: odlučio je, naime, ljubiti Krista u Crkvi i pridonijeti tome da ona sve više bude Njegov transparentni znak. I ne samo to. Iz ljubavi Kristove revno je radio na njezinu pročišćenju, da bi je učinio ljepšom i svetijom. Shvatio je da se svaka reforma treba provoditi unutar same Crkve a nikada protiv Crkve. U tome je sveti Giovanni Leonardi bio doista izvanredan i njegov primjer ostaje trajno aktualan. Svaka se obnova zacijelo dotiče struktura, ali u prvom redu mora utjecati na srca vjernika. Samo sveci, muškarci i ene koji se prepuštaju da ih vodi Boji Duh, spremni donositi radikalne i hrabre odluke u svjetlu evanđelja, obnavljaju Crkvu i pridonose, na odlučujući način, izgrađivanju boljeg svijeta.

Draga braćo i sestre, ivot svetoga Giovannija Leonardija uvijek je bio obasjan svjetlom "Svetog lica" Isusova, koje se čuvalo i častilo u katedralnoj crkvi u Lucci i koje je postalo rječiti simbol i nepobitni saetak vjere koja ga je vodila. Osvojen od Krista poput apostola Pavla, on je pokazivao svojim učenicima, i nastavlja pokazivati svima nama, kristocentrični ideal zbog kojeg se "treba lišiti svakog osobnog interesa i gledati samo kako sluiti Bogu" imajući "pred očima srca samo čast, slubu i slavu Krista Isusa rassetoga". Osim na Kristovo lica, upirao je svoj pogled i na Marijino majčinsko lice. Ona koju je izabrao za zaštitnicu svoje Drube, bila je za njega učiteljica, majka i on je ćutio njezinu stalnu zaštitu. Neka primjer i zagovor toga "zadivljujućeg Bojeg čovjeka" budu, osobito u ovoj Svećeničkoj godini, podsjetnik i poticaj za svećenike i za sve kršćane da ive s velikom ljubavlju i oduševljenjem vlastiti poziv.

Papin pozdrav hrvatskim hodočasnicima na hrvatskom:

Srdačno pozdravljam sve hrvatske hodočasnike, a posebno iz upe Uzvišenja Svetoga Kria iz Siska te vjernike iz Hrvatske katoličke misije iz Züricha kao i djelatnike i polaznike Škole za medicinske sestre iz Zagreba. elio bih, dragi prijatelji, da kroz ovaj mjesec listopad, posvećen našoj nebeskoj Majci – Blaenoj Djevici, molitva svete krunice bude vaš osobni i obiteljski susret s Bogom. Hvaljen Isus i Marija!

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana